

Obrazy v obrazech

Tradiční princip v éře technických reprodukcí

Galerie výtvarného umění v Chebu

12. 1.–26. 3. 2023

Vernisáž ve středu 11. ledna v 17.00

Mezi malířskými zobrazeními zaujímají zvláštní pozici obrazy s náměty uměleckých děl. Ta na rozdíl od běžných předmětů představují otevřené pole významů a interpretací, jež se přenášejí i do nového obrazu, který zase zpětně ovlivňuje čtení obrazů vložených, takže mezi nimi vzniká síť vzájemných vztahů. Princip „obrazu v obraze“ se objevuje už ve středověku a jeho význam stoupá během renesance, kdy se malířství etablovalo jako autonomní disciplína, jež si určovala vlastní předmět zájmu už mimo náboženskou sféru. S tím souvisely i další souběžné fenomény, kdy se z cechovního řemeslníka vyvinul nezávislý umělec, dominantním malířským médiem se stal závěsný obraz a zároveň se vynořil nový typ objednavatelů, kteří si tyto obrazy pořizovali. Malba, která se emancipovala ze své podřízené role, začala být pojímána jako intelektuální aktivita schopná uspokojovat požadavky vzdělaných objednavatelů. Jako taková se tedy nemohla vyhnout reflexi sebe sama – například tématům spojeným se vznikem obrazu (autoportrét, ateliér umělce), s jeho „druhým životem“ (sbírky a galerie, obraz v dobovém interiéru) nebo se zkoumáním hranic iluzivního zobrazení (trompe l'oeil). Díky výše zmíněným procesům „sebeuvědomování obrazu jako média“ se tehdy zrodilo umění v podobě, jak ho známe dnes. Do dnešní doby přežil i princip

„obrazu v obraze“, jež zajímavým způsobem odráží proměny výtvarné kultury. Tou nejzásadnější byl nástup technického obrazu, tedy fotografie, fotoreprodukce a posléze také digitálních médií. Technický obraz sice malbu nenahradil, ovšem podařilo se mu zcela ovládnout naše vizuální pole. Právě zkoumání principu „obrazu v obraze“ nám může ukázat, zda a jakým způsobem současní umělci dokáží spojovat tradici svého oboru s požadavkem na adekvátní uchopení své doby soudobými prostředky, tedy kontinuitu s aktualitou.

Na výstavě jsou svými díly zastoupeni tito umělci a umělkyně: Marie Blabolilová, Oldřich Blažíček, Michal Cihlář, Emil Filla, Lukáš Jasanský – Martin Polák, Bohumil Kubišta, Marian Palla, Michal Pěchouček, Jiří Pliešтик, Václav Podestát, Michael Rittstein, Tomáš Smetana, Jan Svoboda, Václav Špála, Jiří Štourač, uncondutive trash, Petr Veselý

Titulní strana: Jiří Štourač, Zátiší s Georgesem de La Tourem, 2022, olej na plátně, 80 x 100 cm, soukromá sbírka (výřez)

Bohumil Kubišta, Vlastní podobizna, 1906, kolorovaná kresba tuší na lepence, 158 x 54,5 cm, MG Brno, foto©MG Brno [s kresbou podle Rembrandtova Vlastní podobizny, 1668–1669]

Jan Svoboda, První fotografie pro neznámou, 1974, 55 x 38 cm, černobílá fotografie, PPF Art a.s. [s pohlednicí s akvarelem Paula Cézanna]

Jiří Pliešтик, Durman a lilie, 2005, černobílá fotografie, 44 x 58 cm (54 x 73,5 cm) [s vlastní fotografií Durman, konec 90. let]

Tomáš Smetana, Bota po mamince na pozadí černobílé fotografie Jury Pliešтика Durman a lilie, 2010, mikrotužka a barevné tuše na papíru, 44 x 52,3, soukromá sbírka

Michal Cihlář, Zátiší grafikou a s kedlubnou, 1992, devatenáctibarevný linoryt přes grafiku Jaroslava Róny Ptáčátka (akvatinta, 1984), 65 x 96 cm, edice 6/10, GAVU Cheb

Václav Špála, Kytice tulipánů, 1936, olej na plátně, 73 x 55 cm, GAVU Cheb [s pozadím autorových krajín]

Michael Rittstein, Obývací, 1980, olej na sololitu, dvě části, 200 x 130 cm, COLLETT Prague | Munich, foto Oto Palán [ve spolupráci s dalšími dvěma amatérskými malíři]

Marie Blabolilová, Křeslo, 1992, akryl a koláž na sololitu, 107 x 91,5 cm, GAVU Cheb [s vlepenu reprodukcí obrazu Vincence van Gogha Zelené obilí, 1889]

Petr Veselý, Čtyři obrazy (podle Antonína Slavíčka), z cyklu Formáty, 2004–2005, olej na sololitu, 122 x 190 cm, majetek autora [s motivem obrazů A. Slavíčka ve stálé expozici GMU Roudnice n. L.]

Michal Pěchouček, Time for Bed, 2010, textil, tužka na plátně, 212 x 205 cm, soukromá sbírka [s reprodukcí Jana Zrzavého Spící lodě, 1935]

Oldřich Blažíček, Tribuna galerie Ufizzi, 1913, olej na plátně, 80 x 90 cm, ZG Plzeň

Marian Palla, Výstava s opačným S, 2020, kombinovaná technika na plátně, 130 x 130 cm, majetek autora

Emil Filla, Diváci, 1912, hleď na plátně, 51,5 x 61,5 cm, GAVU Cheb [návštěvní výstavy, hledí na kubistický obraz]

Lukáš Jasanský – Martin Polák, GHMP – Staroměstská radnice, 1998, ze série Výstavy fotografií, 1999, černobílá fotografie, majetek autorů

Václav Podestát, Olomouc, z cyklu Privátní příběhy, 2006, barevná fotografie, majetek autora

unconductive trash, ze série Colours, 2019, textil a akryl na plátně, 140 x 140 cm, majetek autorů

Obrazy v obrazech Tradiční princip v éře technických reprodukcí

12. ledna – 26. března 2023

Autor výstavy: Marcel Fišer

Otevírací doba: út–ne, 10.00–17.00

Doprovodný program:

18. ledna, komentovaná prohlídka první části výstavy

1. února, komentovaná prohlídka druhé části výstavy spojená s křtem katalogu

Galerie výtvarného umění v Chebu,
příspěvková organizace Karlovarského kraje
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb
T: +420 354 422 450, F: +420 354 422 163
info@gavu.cz, www.gavu.cz

Výstavní program GAVU Cheb je podpořen z grantového programu MK ČR. V roce 2023 vydala Galerie výtvarného umění v Chebu. Text Marcel Fišer, grafika Kolář & Kutálek, tisk Dragon Press, s. r. o., náklad 600 ks.